



De heer Patijn, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken

met de strekking van die moties en zal zij die ook steunen.

□

Staatssecretaris **Patijn**: Mijnheer de voorzitter! Ik dank de Kamer en vooral de woordvoerders van de diverse fracties in de vaste commissies voor Justitie en voor Buitenlandse Zaken en de algemene commissie voor Europese Zaken voor het constructieve overleg dat meermalen is gevoerd over deze lastige vragen. Wij staan enerzijds voor de noodzaak om politiek en technisch concreet inhoud te geven aan het vrije verkeer van personen. Aan de andere kant rijzen voortdurend twijfels, omdat wij steeds te maken krijgen met nieuwe verschijnselen van illegale migratie, die wij zo effectief mogelijk tegen wensen te gaan.

De Kamer en de regering zijn het van meet af aan eens geweest dat voordat Griekenland aan de Schengensamenwerking wordt toegevoegd, aan een aantal voorwaarden moet zijn voldaan. Wij waren het er ook over eens dat aan drie van de vier voorwaarden was voldaan. Alleen over de vierde voorwaarde, een adequate controle van de buitengrenzen, bleven voortdurend twijfels bestaan en niet alleen bij de Kamer, maar ook bij de regering. Wij hebben getracht,

voortdurend overleg houdend met de Kamer, om in de internationale diplomatie zo goed mogelijk vorm te geven aan het vasthouden van die vierde voorwaarde. Die is dat wij niet zullen overgaan tot afschaffing van controles aan de binnengrenzen, zolang wij geen voldoende waarborgen hebben dat de controles aan de buitengrenzen adequaat zijn. Ook vanmorgen is daarover van gedachten gewisseld. Ik denk dat wij elkaar op dit punt goed verstaan. Namens de regering zeg ik ook een zorgvuldige screening en van tijd tot tijd een rapportage toe hoe dit proces tussen nu en eind 1998 zich verder voltrekt.

Ik beschouw de moties als pure ondersteuning van het beleid. Ik ben het eigenlijk eens met de heer Van Oven. Gelet op de aard van de gedachtewisseling die wij hebben gehad, kan ik geheel instemmen met de motie-Van den Doel. De regering is namelijk al begonnen om die uit te voeren. Ik kan daar dus moeilijk bezwaar tegen hebben.

Het besluit zelf schrijft voor dat een eventuele opheffing van de binnengrenscontroles in relatie staat tot de buitengrenscontroles. Het besluit spreekt uitsluitend over "in relatie tot de buitengrenscontroles". Dit geeft an sich al aan dat het gehele besluitvormingsproces is opgetuigd zoals de heer Dittrich wenst. Het gevoel van enige

overbodigheid bekruipt mij wel bij zijn motie, maar ik heb er geen overwegende bezwaren tegen.

De heer Verhagen heeft ons "Klazesk" toegesproken. Ik wil hem als volgt beantwoorden.

De heer Verhagen, bezorgd over grenzen
Blijft Hellas buiten Schengen wensen
Want anders dan Hirsch Ballin
Heeft hij een salami gezien
En zijn liefde voor vleeswaar kent grenzen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, onmiddellijk na de middagpauze over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 12.40 uur tot 13.30 uur geschorst.

Voorzitter: Bukman

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, vast te stellen dat, voorzover het deze Kamer betreft, instemming is verkregen met de ontwerpbesluiten Unie-Verdrag toegezonden bij brieven 23490, nrs. 81 en 82.

Ik stel voor, de stukken 23490, nrs. 78 t/m 80 voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, vast te stellen dat, voorzover het deze Kamer betreft, instemming is verkregen met de ontwerpbesluiten Uitvoerend Comité Schengen toegezonden bij brief 19326, nr. 180.

Ik stel voor, de stukken 19326, nrs. 165 t/m 170 en 173 t/m 180 voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, de stemmingen in verband met de begroting van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Voorzitter

en de moties die in dit kader zijn ingediend, te verplaatsen naar dinsdag 16 december. Er kon enig overleg niet afgerond worden wegens ziekte van de minister. Het lijkt mij dan beter de stemmingen in hun geheel uit te stellen.

Ik deel mede, dat het debat over de brief inzake KCW en de reorganisatie AB-DLO in verband met ziekte van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij geen doorgang kan vinden.

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van volgende week:
- het wetsvoorstel Verlenging van de zittingsduur van de raden van de gemeenten Gulpen en Wittem in verband met samenvoeging van die gemeenten (25739).

Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van 16, 17 en 18 december:
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet balansverkortings geldelijke steun volkshuisvesting (aanvullende bijdrage) (voortzetting) (24514).

Aangezien voor de stukken, gedrukt onder de nummers 23908 (R1519), nr. 26, 25530, 25628, 25639, 25642, 25643, 25660 en 25717, de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat, wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd.

Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 25527 (R1597), 25659, 25706, 25711, 25716 en 25724 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, de stukken 23490, nr. 79, 24587, nr. 21, 25285, 25705, nrs. 1 en 2, en 25707, nr. 4 voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer De Cloe.

De heer **De Cloe** (PvdA): Voorzitter! In NRC Handelsblad van gisteren stonden berichten over de archieven van de landmacht inlichtingendienst, de luchtmacht inlichtingendienst en de marine inlichtingendienst. De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft er vanochtend over

gesproken en zij verzoekt u bij de regering erop aan te dringen de Kamer op heel korte termijn hierover te informeren, opdat wij er de volgende week een debat over kunnen voeren.

De **voorzitter**: Ik merk dat uw verzoek de instemming heeft van de Kamer. Ik stel voor, het stenografisch verslag van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Poppe.

De heer **Poppe** (SP): Uit de dagbladen vernemen wij dat er een brief moet zijn van de staatssecretaris van Defensie over het werken met asbest bij Defensie. Die brief heeft de Kamer nimmer ontvangen. Wanneer krijgt de Kamer die brief?

Vervolgens zouden wij de staatssecretaris willen vragen of bij de in die brief omschreven omstandigheden voor het werken met asbest ook de arbeidsinspectie is betrokken en, zo nee, of hij dat alsnog wil doen.

De heer **Van den Doel** (VVD): De brief is al twee dagen binnen. Ik kan mij voorstellen dat de heer Poppe het erg druk heeft, maar de brief is al binnen.

Wij hebben in dit huis de goede gewoonte dat zo'n brief in de procedurevergadering van de desbetreffende commissie komt en er dan beslist wordt wat ermee gaat gebeuren.

De heer **Zijlstra** (PvdA): Dat klopt. Ik heb de brief ook gelezen en ik ben hier toch geen bijzonder individu, dacht ik.

De heer **Poppe** (SP): Ik schijn in dit geval wel een bijzonder individu te zijn, want ik heb de brief absoluut niet gezien.

De **voorzitter**: De heer Zijlstra lokt uit. Maar de brief is dus kennelijk binnen. Wij gaan geen verzoeken aan het kabinet doen waaraan reeds is voldaan.

De heer **Poppe** (SP): Ik heb gevraagd of bij de in de brief omschreven omstandigheden de arbeidsinspectie is betrokken. Dat is immers in het

belang van de mensen die daar werken. Als de staatssecretaris ons daarover per brief kan inlichten, zal dat de discussie over die andere brief verduidelijken.

De **voorzitter**: Is er binnenkort nog een procedurevergadering van de vaste commissie voor Defensie? Dat is daar precies een punt voor.

De heer **Van den Doel** (VVD): Dat ben ik helemaal met u eens, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik stel u voor, het zo te doen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): De Kamer heeft vanochtend met de ministers van VROM en van Verkeer en Waterstaat gesproken over de tweede Maasvlakte. Mijn fractie zou het verslag van dit overleg graag op de plenaire agenda willen zetten.

Mijn tweede verzoek betreft de Europese Raad. Die praat aanstaande maandag onder meer over het toestaan van import uit de VS van bont van dieren die door middel van wildklemmen zijn gevangen. Wij hebben gehoord dat Nederland zich, anders dan in het verleden, niet hiertegen zal verzetten. Ik zal hierover vanmiddag in een AO nog spreken met minister Van Mierlo. Mocht dat niet tot een bevredigend resultaat leiden, verzoek ik u, voorzitter, voor vanavond vast een VAO te agenderen over dit onderwerp.

De heer **Weisglas** (VVD): In mijn functie van fractiesecretaris lijkt het mij nuttig hardop de volgende vraag te stellen. Wanneer mevrouw Vos dit VAO voor vanavond op de agenda wil plaatsen, betekent dat waarschijnlijk dat zij een motie wil indienen waarover dan vanavond gestemd moet worden.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): U heeft inderdaad gelijk, mijnheer Weisglas. Aan die complicatie had ik niet gedacht.

De **voorzitter**: Dat is een vrij substantiële.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Ja, dat

Voorzitter

is een ingrijpend voorstel wat ik nu doe. Daarin heeft u volledig gelijk.

Misschien is het beter als ik het AO met de minister afwacht en zo nodig tot actie overga.

De **voorzitter**: Dat lijkt mij beter, maar dat neemt niet weg dat er nog een eerste vraag van u ligt over een VAO over de Maasvlakte.

Ik ben voluit bereid dit op de agenda te zetten. Ik kan u echter geen enkele garantie geven wanneer wij dat debat kunnen organiseren. Volgende week hebben wij drie begrotingen te doen, plus een paar andere punten. Volgende week zit dus tjokvol. Dan zou het de laatste week moeten en die heeft de kenmerken van elke laatste week. Wij zetten het op de agenda, maar ik kan u niet garanderen dat het nog kan worden geëffectueerd.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Maar het gebeurt wel voor het kerstreces? Dat lijkt mij wel nodig.

De **voorzitter**: Ik kan alleen maar toezeggen dat ik mijn best daarvoor zal doen. Ik kan het echt niet garanderen.

De heer **Blaauw** (VVD): Voorzitter! Als het verslag van het algemeen overleg over de tweede Maasvlakte pas na het reces wordt behandeld, wordt de hele procedure weken uitgesteld. Want het is in feite het startsignaal voor het beginnen met de PKB. En dan werken wij dus mee aan stroperigheid en vertraging in de besluitvorming. Ik doe dan ook een dringend beroep op u, voorzitter, om de behandeling van het verslag nog ergens in te plannen, desnoods in de laatste week, op een laat uur.

De **voorzitter**: Ik herhaal dat ik daartoe mijn uiterste best zal doen. Het woord is aan de heer H. Vos.

De heer **Vos** (PvdA): Voorzitter! Uw problemen zullen groter worden naarmate de kerst dichterbij komt: namens de vaste commissie voor Economische Zaken verzoek ik u om het verslag van het algemeen overleg over onder andere het rapport van de commissie-Langman over het noorden des lands nog voor de kerst op de agenda van de Kamer te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik kan herhalen wat ik eerder heb gezegd naar aanleiding

van het verzoek van uw naamgenote: wij doen wat wij kunnen. Als er geselecteerd moet worden, zal dat gebeuren naar de mate van urgentie. Maar wij doen ons best.

Aan de orde zijn de **stemmingen over twee moties**, ingediend in het debat over de **toetreding van Griekenland tot het Verdrag van Schengen**, te weten:

- de motie-Van den Doel/Verhagen over een adequate buitengrenscontrole door Griekenland (19326, nr. 184);
- de motie-Dittrich over de inwerkingstelling van de uitvoeringsovereenkomst Schengen met betrekking tot Griekenland (19326, nr. 185).

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Van den Doel/Verhagen (19326, nr. 184).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de VVD, het AOV en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dittrich (19326, nr. 185).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1998 (25600-XV);**
- **de Sociale Nota 1998 (25602),**

en van:

- de motie-Rosenmöller over periodieke verhogingen, zonder dat daarbij rekening wordt gehouden

met de grens van maximaal 120% WML (25344, nr. 1);

- de motie-Bakker c.s. over de overheid als werkgever en de arbeidsvoorziening (25369, nr. 17).

De (algemene) beraadslaging wordt hervat.

□

Minister **Melkert**: Voorzitter! Ik heb al het een en ander gezegd – wat mij betreft is dat ook afgerond – over de generieke inkomensontwikkeling, na te hebben geconstateerd dat het sociaal minimum drie achtereenvolgende jaren is verhoogd. Vervolgens vergt het maatvoering om de mensen die je wilt bereiken, daadwerkelijk te bereiken. Tegelijkertijd moet je de juiste koers houden waar het gaat om het dilemma tussen werk en inkomen. Uit de diverse onderzoeken, recent en uit een wat verder verleden, komen steeds bepaalde groepen naar voren als de groepen die het meest kwetsbaar zijn wat betreft hun inkomenspositie. Dat zijn alleenstaande ouders met kinderen in de bijstand. Deze groep, voor wie het niet zo eenvoudig is om de weg naar werk te vinden of te organiseren, springt er steeds weer uit als een groep die wel wat ondersteuning kan gebruiken. Het gaat ook om alleenstaande ouderen. Zij zijn in het bijzonder verstoken van andere bronnen van inkomen als ze geen redelijk aanvullend pensioen hebben opgebouwd. Dat zijn er heel veel, vaak ook heel veel vrouwen. Voorts gaat het om gezinnen met kinderen, uiteraard met lage inkomens. Zij hebben wat betreft hun bestedingspatroon echt moeite om rond te komen. De heer Rosenmöller heeft gevraagd of de bijdrage van 250 mln. aan de bijzondere bijstand geen erkenning is van het feit dat het sociaal minimum te laag is. Je kunt dit niet zeggen als je het sociaal minimum van een jaar neemt. Het kabinet heeft wel erkend dat, als je een aantal jaren achtereen op zo'n sociaal minimum zit – sommige uitgaven manifesteren zich niet elk jaar, maar na verloop van tijd komen ze terug – er sprake is van de noodzaak tot verdere ondersteuning. Daarbij is het van belang om die groepen te bereiken die weinig uitzicht hebben om uit dat sociaal minimum te komen. Je zit dan dicht bij de drie groepen die ik noemde.